

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Börtönbe a bűnösökkel!

Ökölrel verik, pofozzák, rugdossák a békés polgárokat — A szadista csendőrőrmester inkvizíciós kinzásai — Félholtra gyötört egy csávosi gazdát — Az óteleki „kisisten” újra működik

Csendőri brutalitások a Bánságban

Temesvár, április 8.

Egy napon két helyről is érkezik csendőri brutalitás híre. Az egyik községben magyarságukért szenvedtek a bántalmazásokat magyar véreink, a másik községben pedig egy minden emberi érzésből kivetkőzött szadista fenevad az inkvizíció eszközeit is megszegyenítő módon gyötört meg egy fiatal embert csak azért, hogy hatalmát éreztesse. Ennek a patológikus jelenségnek börtönben van a helye és bízunk benne, hogy a szigorú hatósági vizsgálat után oda is kerül. Amikor hivatalos helyeken a legösszegebben hirdetik a kisebbségekkel való megértést, akkor méltán várhatjuk el a hatóságoktól, hogy azokat, akik alantas állásuknak sem megfelelő szubintelligenciával a gyakorlatban halomra döntik, amit a románság és a kisebbségek vezetői kölcsönös jóakarattal felépitenek, — hogy azokat eltávolítsák helyükről, amelyen csak ártanak a megértés nagy építő munkájának.

A két felháborító esetről következő tudósításaink számolnak be:

A Déli Hírlap tegnap röviden megírta, hogy Ótelek határmenti községben milyen brutális módon bántak el Varga Pál és Rehák János gazdákkal. Az óteleki magyarság minden ok nélkül való szekaturája különösen azóta tart, amióta a községben megalakították a Magyar Párt altagozatát. Annak idején, amikor Marculescu Péter csendőrőrmester és Ionescu ujpécsi járási csendőrőrmester elvették tőlük a Magyar Pártra vonatkozó iratokat, kijelentették előttük:

— Mit akarnak maguk szervezkedni? Maguknak nem jó a román törvény, amely mindenkinek egyforma jogot ad? Majd megszervezzük mi magukat!

Varga Pál gazdasági cseléde a múlt héten kiment a mezőre és a kocsiját után szaladt a gazda fokszikutyájára is. Marculescu Péter csendőrőrmester dacára annak, hogy ebzárlat nincsen, emiatt este magához hívatta

Varga Pált. Késő este lévén, a gazda csak másnap reggel ment a csendőrségre. Az iroda üres volt, ellenben a szomszédos szoba ajtajában egy csendőr állott, aki behívta ide a gazdát és mögötte becsukta az ajtót.

— Maga az a Varga Pál?

— Én vagyok.

— Maga bolsevik kutya, majd megtanítom én magát.

Ezzel nekiesett, öklével többször a gyomrába sujtott, majd

a pofonok áradata következett. Mikor vagy tíz perc után a verést abbahagyta, akkor lakásából bejött az irodába Marculescu csendőrőrmester és jegyzőkönyvet vett fel arról, hogy Varga kutyája az utcára futott. Varga Pál annyira izgatott volt, hogy az ütlegekről nem is szólt az őrmesternek, meg aztán azt hitte, hogy azok folytatódni fognak és azért örült, hogy elmehegetett. Léva István és Tóth Pál falubeliek, akiknek dolguk volt a csendőrségen és a feldult arcu Vargát a tornácra látták, kérdezték tőle, hogy talán

megverték odabent?

Erre elmondotta nekik az esetet. Jelentést tett megveretéséről Bók János községi bírónak is, aki erre kidoboltatta, hogy mindazok, akiket ezentúl a csendőrségre hívatnak, tanut vigyenek magukkal. A községi bíró utasítására Varga Pál az esetet Uppécsen bejelentette Mezin főszolgabírónak és Ionescu járási csendőrőrmesternek, akik vizsgálatot ígértek.

Még különösebb Pehák János esete. Vasárnap reggel azt az üzenetet kapta, siessen el a községbázára, ott várja Szilágyi László keresztesi határrendőr, aki számára

fontos levelet hozott.

Rehák elment, mire a községbázán Szilágyi azzal fogadta, hogy miért meri róla azt híresztelni, hogy feleséges ember, holott mindenki tudja, hogy nőtlen? Rehák kérdezte, vajjon csak azért hívatta-e, mert ha levél csak ürügy volt, akkor inkább elmegy.

— Ne merjen elmenni, — kiáltott rá Szilágyi, — mert lelövöm!

Ezzel nekiesett, gyomrozta, pofozta, rugdosta. Rehák védekezni és menekülni akart, de Szilágyi mindannyiszor rákiáltott, hogyha hozzányul, vagy ha megmozdul, akkor

revolverrel beléje lő.

Szilágyi László a verést csak akkor hagyta abba, amikor hallotta a templomból jövő beszédét. Kiment az utcára, felült várakozó kocsijára és elhajtott. Ha még öt percig a község-

ben maradt volna, amikor a lakosság már tudomást szerzett Rehák bántalmazásáról, nagyon megjárhatta volna, mert eljárása módfelett elkeserítette a gazdákat.

Reméljük, hogy a felettes hatóságok egyszersmindenkorra elveszik a kedvét az ilyen vidéki kiskirályoknak hasonló brutalitásoktól.

A másik eset a torontálmegyei Csávós községben történt, ahol egy emberi valójából kivetkőzött csendőrőrmester félholtra vert és kinzott az

inkvizíciós trükkök

ezernyi vállfajával egy huszonéves fiatal embert. Hogy miért? Semmiért! A csendes falusi tragédia a következőképpen folyt le:

Vortan Marin csávosi csendőrőrmester jó barátságban áll egy Popatices Száva nevű csávosi emberrel, aki ellenséges viszonyban élt Gyuricsin Milán huszonéves csávosi legényvel. Az őrmester ur barátja biztatására tegnap

éjjel beállított

Gyuricsin Milán házába. Miután bebocsátást nyert, minden további nélkül nekiesett a fiatal embernek, ütögni kezdte és első brutalitás eredménye gyanánt négy fogat könnyvelhetett el, amelyet kivert Gyuricsin szájából. Majd sorra vette az összes családtagokat és azokat is

alaposan megverte.

De hogy a barátja lássa, hogy jól végzi a dolgát, a saját lakásáról elvitte Gyuricsin Popatices lakására, ahol tovább folytatta az ütlegetéseket. Amikor ez is megelégette, jött az igazi tortúra. A szerencsétlen embert a csendőrlaktanyába vitette, ahol kezdetét vette az inkvizíció. Gyuricsin egy

rudra kötötte fel,

a rudat a levegőben megforgatatta, amíg a fiatal ember eszméletét veszítette. Majd abbahagyta ezt a brutális játékot és amikor a szerencsétlen ember már némileg magához tért, akkor kezdődtek a huszonötös adagolások és legvégül pedig a talpára mért ütések. Amikor a szadista-fenevad elvégezte a feladatát és lassan már józanodni kezdett, hazarendelte szerencsétlen áldozatát.

A falu felháborodása

a tett hallatára óriási volt, amit a Temesvárra beérkezett küldöttség is bizonyított. Valószínű, hogy Gyuricsinnek belső sérülései vannak, az utat Csávósról vonattal tette meg, az állomásról pedig a mentők hozták be. Radulescu ügyész fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy azonnal megindítja a vizsgálatot a brutális csendőrőrmester ellen.

Bonyolultabb a helyzet

a Népszövetség körül, mint valaha

Páris, április 8.

A Népszövetség eredménytelen ülészakasza után beállott bonyolult helyzet a nagykövetségek közötti érdemleges tárgyalások tárgyát képezi. Francia felfogás szerint a helyzet olyan kuszált, hogy egyelőre a megoldás lehetőségét nem is lehet látni. A nehézségek elsősorban a hatalmak szerepkörére vonatkoznak, másrészt a kisállamok ama törekvésére, hogy a Népszövetségben egyensúlyba jussanak a hangadó nagyhatalmakkal. Braziliának az állandó tanácsstagságra támasztott igénye ezenfelül felvetette az amerikai latin államok pozíciójának kérdését is. Ehhez járul az egyes tanácsstagok vétőjének kérdése is, melyet el akarnak törölni.

Maniu megunta

a politikát és visszavonul

Lugoj, április 8.

A Caras és a Severin megyei nemzeti párti szervezetek tegnap délután Lugoson közös értekezletet tartottak, amelyen megjelentek a resicai, oravicai, boksáni, karánsebesi, orsovai és a facseti kiküldöttek. Az értekezleten Brediceanu Caius dr. volt miniszter elnökölt, aki előadta, hogy a mai politikai helyzetben, amikor a párt ténylegesen kettészakadt, ennek a két megyének is döntenie kell további magatartását illetően. Az első szónok Jucu János dr. volt, aki rendkívül melegen emlékezett meg Maniu Gyuláról és hangoztatta, hogy ki kell tartani mellette.

Molin Romulusz oravicai bankigazgató szerint elég volt a passzivitásból, csatlakozni kell Goldishoz, aki megtalálta a kibontakozás útját. A politikai passzivitás még a legerősebb és legfegyvelmezettebb pártot is szétzüllesztte. Felszólaltak még Vida pap Resicáról, Gáspár boksáni főesperes és végül Braniste Valer volt miniszter, aki azt a szenzációs nyilatkozatot tette, hogy maga Maniu jelentette ki neki, hogy megunta a politikai küzdelmeket és fáradalmakat és visszavonul a politikától. Az értekezlet nem tudott egységes álláspontra jutni. Valószínű, hogy a két megyének a nemzeti párti szervezeteiből sokan Goldishoz csatlakoznak.

Az Adeverul legújabb száma szintén foglalkozik Maniu Gyula politikai szereplésével és a nemzeti párt kolozsvári konferenciájával kapcsolatban azt írja, hogy Maniu ezen az értekezleten lemond a párt vezetéséről, mert nincs megelégedve a pártfegyellemmel és a legújabb eseményekkel. A Viitorul viszont úgy tudja, hogy a lemondás Bukarestben fog megtörténni a két nap múlva megtartandó pártkongresszuson, amikor is Maniu átadja majd helyét Vaida Sándornak. Hozzáfüzi a lap, hogy a kongresszuson a párt egész helyzete tisztázódást fog nyerni, amennyiben Jorga és Argetoianu hívei, továbbá a takeisták csoportja kilépnek a pártból és így a nemzeti párt újból tisztára erdélyi nemzeti párttá változik.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2:14:5 Párisban 11:85

Temesvári magánforgalom április 8-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)
Dollár 241:5, angol font 1179, francia frank 8:33, sveci frank 46:70, lira 9:74, szokol 7:17, dinár 4:28, magyar korona 294 osztrák silli 34:15, márka 57:90.

Nem ülnek le

Bernádyval tárgyalni a kormánypárt egyes erdélyi vezetői

Marosvásárhely, április 8.

Az Averescu-párt elhatározta, hogy erdélyi pártszervezeteit, amelyek tudvalevőleg igen gyengék, átszervezi és megerősíti. A nagyszabású szervezkedés kiinduló pontjával a vezetőség Marosvásárhely városát választotta ki. Vasárnapra zászlóbontó nagyülést hívott össze az Averescu-párt ottani vezetősége, amelynek tagjai a husvétii ünnepeket arra használták fel, hogy a Mezőségen készítsék elő a talajt a párt számára. A vasárnapi nagyülésen több vezető politikus megjelenésére, így többek között Goga Oktávián belügyminiszter részvételére is számítanak. Érdekes, hogy az Averescu-párt új orientációjával kapcsolatosan a párt erdélyi vezetőségének néhány tagja kijelentette, hogy Bernády György dr. Marosvásárhely új polgármesterével, nem ülnek le tárgyalni. A távirat nem számol be arról, hogy milyen tárgyalásokat akarnának folytatni Bernádyval. Mint a Magyar Párt tagjával semmiesetre sem folytathatnak Bernádyval kötelező tárgyalásokat, mert ez az elnökség feladata, a Magyar Párt központi elnöksége pedig egyelőre még semmiféle tárgyalásokra a kormánnyal nem határozta el magát.

A választási kampány

előkészítését megkezdte a kormány

Bukarest, április 8.

A kormány megkezdte a választási kampány előkészítését. A prefektusokat és a pártvezeteket elnökeket az egész országból Bukarestbe rendelték, hogy a központi vezetőséggel együtt összeállítsák a választói listákat és megbeszéljék a szükséges teendőket. A választói listákat az eddigi hírekkel ellentétben központilag fogják összeállítani minden pártszervezet részére.

A választójogi törvény értelmében tegnap megalakították a központi választói bizottságot, melynek elnökévé Miculescu Oszkárt, a semmisítőszék tanácselnökét nevezték ki.

Cudalbu igazságügyminiszter körtáviratot intézett a járásbírókhoz, hogy tiz nap alatt állítsák össze a választói névjegyzékeket. Egyes járásbírók vezetői kijelentették, hogy a miniszter lehetetlen teljesítményt követel, mert a választói névjegyzék összeállítása mai személyzet hiány mellett tiz napnál jóval több időt vesz igénybe.

Az elvált nők

védelmére biztosító társaság alakul

Budapest, április 8.

Karin Michaelis, az ismert dán író, a régi képviselőházban előadást tartott az elvált asszonyok védelméről. Az író bejelentette, hogy az elvált nők védelme érdekében világmozgalmat kezdeményez. Hangsúlyozta, hogy egy nagy biztosító társaságot kell teremteni, amely a nőnek a válás esetére független megélhetést biztosít. Ezt akként kell megcsinálni, hogy minden apát kötelezni kell, hogy leánygyermekét biztosítsa és ezt a biztosítást a férjnek tovább kell fizetnie. Ha a házasság bizonyos idő múlva nem bomlik fel, úgy a biztosított nő majdnem az egész pénzt visszakapja, ha ellenben özvegy lesz, vagy pedig elválk, úgy évi részletekben kapja meg pénzét a biztosítótól. Karin Michaelis azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a válás tiz-tizenöt év múlva jelentős politikai problémává fejlődik ki.

A kormány manifesztuma

A megértés politikája a kisebbségekkel szemben

Bukarest, április 8.

Az Averescu-kormány tegnap délután manifesztumot bocsátott ki az ország lakosságához, amelyben tizenkét pontba foglalta a közli programját. A programponatok a következők:

1. Az agrárreform kiegészítése és kiterjesztése a mocsaras és erdővidékekre. A nagybirtokok megváltásához szükséges hitelnyújtás.

2. A gazdasági és pénzügyi bajok orvoslása. A kormány a helyzet szánalmasát a külföldi tőkével akarja biztosítani. A gazdasági produkció fokozásával, a kivitel akadályainak megszüntetésével, a behozatal megkönnyítésével akarja a kormány az ahhoz szükséges előfeltételeket megteremtetni.

3. A valuta stabilizálása.

4. A vasut helyreállítás, új vonalak építése és a csatolt területek összeköttetések javítása.

5. A költségvetés normalizálása, biztosítva a közszolgálati alkalmazottak munkájához szükséges eszközöket és a köztisztviselőknek a megfelelő drágasági pótlékokat.

6. A mezőgazdaság támogatása, az állattenyésztés gátló okainak megszüntetése, a szőlőművelés fejlesztése.

7. Nemzeti mezőgazdasági hitelintézetek létesítése.

8. A hadikárok problémájának méltányos megoldása.

9. Az oktatásügy fejlesztése.

10. A román elem tulsúlyának biztosítása anélkül, hogy a kisebbségek előtt a tanulás lehetőségét elzárják. Ez a politika összhangban áll a kormánynak az ország

határain belül élő kisebbségekről vallott koncepciójával. A kisebbségekkel szemben a megértés és jog széleskörű politikáját kell követni, mert a múltban szenvedett sérelmek és szenvedések nem ösztönözhetnek hiábavaló bosszúállásra, sőt ellenkezőleg türelemre és lelki szelidségre hívnak fel. A kisebbségi népek természetes aspirációi nem fognak semmiféle akadályba ütközni. A kormány ezeket az aspirációkat meg fogja vizsgálni és jóakarattal fog ezekben eleget tenni, abban a meggyőződésben, hogy a kisebbségek fejlődése és lelki megelégedettsége távolról sem gyengíti a nemzeti államot, sőt az egész állam fejlődésének és boldogulásának integráns részét képezi.

11. A hadsereg ellátásának és felszerelésének javítása a bel- és külföldi helyzet megkivánta mértékben.

12. A kormány külpolitikája concilians szellemű lesz és minél szorosabb kapcsolatokat igyekszik létrehozni, hogy a nemzetközi viszony jó legyen. A szomszédos államokkal a békés jóviszonyt fenn akarja tartani. Ennek egyetlen feltétele Románia jelenlegi határainak elismerése.

A manifesztum rámutat, hogy a király ezuttal harmadszor bizta meg Averescu tábornokot a kormányalakítással és sikerült az erdélyi vezérek közreműködését is megnyerni. Bizik benne, hogy sikerül céljait megvalósítani.

Nem lesznek elnyomói

az új kormány tagjai a kisebbségeknek

Temesvár, április 8.

A liberálisok távozása óta különösen a romániai kisebbségek fordulnak reményteljes várakozással az új kormány felé. Ez a reménykedést indokoltá teszi egyrészt, hogy Averescu-párt volt az, mely a csucsa paktum megkötésével közeledési lehetőséget nyújtott a kisebbségeknek, másrészt pedig az a körülmény, hogy a jelenlegi kormányban helyet foglalnak azok a politikusok is, akik hét év előtt a gyulafehérvári határozatokat hozták. Ilyen körülmények között nem éreztelen leszögezni azoknak az államférfiaknak véleményét, akik most a kormányra jutással abba a helyzetbe kerültek, hogy a gyakorlatban megvalósítsák azt, amit elméletben hirdettek. Alkalmunk volt Gropsian Mihály dr. volt szenátorral a kisebbségi kérdés megoldásáról beszélni. Nyilatkozata annál nagyobb sullyal esik latba, mert a nemzeti pártnak bánsági vezére és Goldis László miniszter személyes híve. Gropsian Mihály a következőket mondotta:

A kisebbségi kérdés minden figyelmet érdemel. Nem akarunk elnyomással kormányozni. Jöjjön el végre az ideje az egymásratalálásnak és a lelki megértésnek. Mindent el fogunk követni, hogy

gyakorlatilag is behozzunk

azt, hogy nem akarjuk a gyűlölködés érzését beleplántálni a lelkekbe. Kérem írja meg, hogy sem Goga, még kevésbé Goldis nem elnyomói az erdélyi és bánsági magyar népkisebbségnek. Mert jó románok, mert azt akarják, hogy a románság, mint ural-

kodó faj elfoglalja az öt megillető helyet a társadalmi, kulturális és gazdasági életünk minden megnyilvánulásában. Ez azonban még nem vonja maga után, hogy a többi nemzetiségekkel szemben igazságtalan és méltánytalan álláspontra helyezkedjenek. A románság és a magyarság megértése

a legfontosabb államérdék

Minden telhetőt meg fogunk tenni nemcsak ígéretésekben, hanem a gyakorlati megvalósításban is, hogy a magyarságnak a teljes kulturális és politikai szabadságot biztosítsuk. Megadjuk mindenkinek az öt megillető egyéni és kollektív jogokat.

Ugy érzem, hogy mi vagyunk a nemzeti párt igazi gyökerei, úgy érzem, hogy nekünk sikerül létrehozni azt a közeledést a magyarság és a románság között, amit minden egészséges gondolkodású ember szívből óhajtat. Mi

megértjük a bajt

és panaszt, hiszen éltünk mi is kisebbségi sorsot. Egy szent célunk van: dolgozni a román állameszméért és békét, harmóniát teremteni, jogot és igazságot adni és egyformán bánni mindenkivel. Nyolc év után ez már nem politikai érdem, ennyit mindenki elvárhat.

Ami a Magyar Párt jelenlegi elnökválságát illeti, arra csak az a megjegyzésem, hogy mindenkor minden pártvezérnek oda kell hatnia, hogy közel férközzék a nép lelkéhez. Hogy jelenlegi vezetői a Magyar Pártnak talán egy politikai tévedést követtek el, még

nem jelentheti azt, hogy ne találjanak olyan alkalmas és helyes utakra, amelyek céljaikat biztosabban elérhetik. Meggyőződésből mondhatom, hogy a magyarok nem fognak csalódnani sem Goldisban, sem Gogában és bennünk sem, mert olyan politikát fogunk követni, amely végre a lelki megértéshez vezet.

Az ujságíróknak nincs semmi más megjegyzése Gropsian Mihály dr. nyilatkozatához, mint az, hogy a magyarság lesz a legboldogabb itt ebben az országban, ha a nyilatkozat nemcsak nyilatkozat marad...

Bécsy Dezső

Temesvár, április 8.

Egy régi temesvári patriciuscsalád sarjának halálhíre érkezett. Paráci Bécsy Dezső, nyugalmazott erdőtanácsos hosszú szenvedés után megszünt élni. Atyja Bécsy Gedeon temesvári kórházi igazgatófőorvos volt. Bécsy Dezső ifjúságát Temesvárott töltötte és középiskolai tanulmányai elvégzése után a selmebányai erdészeti főiskolán diplomát szerzett. Állami szolgálatba lépett, melyet a budapesti földművelésügyi miniszteriumban kezdett. Később mint erdőfelügyelő Radnára került, majd az orsovai erdőhivatal helyettes vezetőjének nevezték ki, ahol hét évig működött. Az imperium-változás előtt Temesvárra költözött, egy ideig itt lakott, majd Magyarországra repatriált. Magyarországon még négy évig teljesített szolgálatot, aztán nyugalomba ment. Hosszabb ideje rákbetegség gyötörte, amely most kioltotta életét. Temetése husvéthétfőn ment végbe a Kerepesi-uti temető halottas házából. Halálát özvegye, fia, valamint Temesvárott is nagy rokonság gyászolja.

Játék közben

egy rendőr agyonlőtte unokaöccsét

Temesvár, április 8.

Megrendítő szerencsétlenség játszódott le tegnap a szomszédos Győr községben, amelynek áldozata egy kis öt éves fiúcska. Loica Miklós temesvári közrendőr szolgálatának befejeztével kerékpáron szokott falujába hazatérni. Tegnap is kerékpárral tette meg az utat. A községben élébe szaladt bátyjának öt éves fiúcskájára, György, akit a nagybács felvett a kerékpárra és az utcán végtelenig biciklizett vele. Loicának jó kedve támadt és azt hitte, hogy az unokaöccsének is különösebb örömet szerez vele, elővette a revolverét és levegőbe durrantott. A kis fiú boldogan kacagott fel, ami a rendőrt méltóbb lövöldözgetésre ösztönözte. Az egyik golyó nekiütődött egy kőnek, onnan visszapattant és az ártatlan gyermek fejébe furódott. A gyermek azonnal meghalt. A kisoda csendőrség megindította a nyomozást és behozta Loicát az ügyészségre.

A MAGYAR PÁRT ELNÖK TANÁCSÁNAK ÜLÉSE. Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párt elnöki tanácsa szombaton ülést tart, amely a kormányváltással és a Magyar Párt elnökválságával kapcsolatosan felmerült kérdéseket veszi tárgyalás alá.

Új francia trónkövetelő. Párisból jelentik: G u i s s e János herceg akít a francia legitimitást Fülöp herceg halála után trónkövetelőnek ismertek el, kiáltványt intézett a franciákhoz és abban bejelenti a franciák trónra való igényét.

Kerékpárok

Puch
Gorické
Viktória
Opel

KATZKY

Timisoara, Str. Mercy 10. Legolcsóbb gyári árak. Kedvező fizetési feltételek.

Motorkerékpárok

Puch
Clivland
Stock

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaza St. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.

Kiadóhivatal: 2-52.

Nyomda: 10.

Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatoké 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Cáfojat

Pasics nem akar félreállni, olvasom, forgatva a lapot, hát, kérem szépen, ez a kis hír nélkülöz minden alapot, mert, miként Belgrádból jelentik, az agg Pacics ma kísértelt, az uton szembe jött egy autó és Pacics szépen félreállt.

Kóro Pál.

— **Unterweger esperesi beiktatása.** Unterweger Lothár dr. újpécsi plébánost, pápai kamarást, Pacha Ágost apostoli kormányzó nemrég kerületi esperesnévézte ki. Az új esperes ünnepélyes beiktatása ma megy végbe és azt Friedler István kanonok, püspöki vikárius végzi, aki Waltner József dr. püspöki titkár kíséretében Újpecsre utazott.

— **Liberális pártvacsora a Ferdinándban.** A temesvári liberális párt szombaton este a Ferdinánd szálló földszinti különtermében szűkebbkörű társas-vacsorát rendez, amelynek keretében Oprea János volt prefektus, valamint Georgevici Lucián dr. főpolgármestert, mint a párt kitűnő munkásságú tagjait, meleg ünnepségekben fogják részéltetni.

— **Merénylét Mussolini ellen.** Rómából jelentik: Tegnap délelőtt, amikor Mussolini elhagyta atini palotáját, egy öregasszony revolverével közvetlen közléről rálőtt. A golyó Mussolini arcát érte. Sebesülése nem súlyos. A rendőrség azt hiszi, hogy a merénylő asszony mások megbízásából követte el tettét.

— **Ma választják a bukaresti főpolgármestert.** Bukarestből jelentik: Ma ejtik meg a főpolgármester választását, melyen valószínűleg a néppárt hivatalos jelöltje, Teodorescu Hannibál kerül ki győztesnek.

— **Cuza visszanyeri katedróját.** Bukarestből jelentik: Jassii körök biztosra veszik, hogy Cuza professzort visszahelyezik egyetemi katedrójára, hogy ezáltal az antiszemita izgatásoknak élet vegyék.

— **A német nőegylet gyermekdelutánja.** A temesvári német nőegylet a Tiszti Kaszinó nagytermében sikeresen rendezett gyermekdelutánt, amelyet nagy közönség nézett végig. A műsor első számai mesékből konstruált élőképek voltak, melyeket a gyermekek korhű jelmezekben mutattak be. Azután különböző szobrászati- és táncprodukciók következtek. A befejezés a Schlaraffenland című darab ügyes előadása volt, amelyben a kis műkedvelők brillirozáltak. A rendezés körül Simonis Anna és Heufel tanár szereztek érdemeket. Valamennyi kis szereplő a legteljesebb dicsőretet érdemli.

Három nap alatt újraépült amit a husvétii tűz Nagyjécsán elpusztított

Temesvár, április 8.

Tegnap még pusztulás, nyomor tátongott a leégett otthonok, rendben tartott szérűskertek helyén, ma pedig mintha isteni csodatevő kéz simította volna el a hamut, pernyét és a vész mindmegannyi látható jelét a nagyjécsai tűz színhelyéről. Az ember szívét valami bizsergető meleg érzés ragadja meg, a lelkébe kezdenek visszaszállani a régi, elfelejtett hitek, az embereknek egymás iránt való szeretetéről, támogatásáról, mintha az irigység és álnokság eltűnt volna a világról. Az embert csendes elfogódottság ejti rabul és hiába keresem a husvétii tűz színhelyén a fekete üszköt, hiába akarom látni a kártszenvedettek szomorú arcát, hiába szeretnék most statisztikát összeállítani arról, hogy ki mennyi kárt szenvedett, ez egyszer az emberek elorozták az orrom elől az adatokat, mert a leégett három ház helyén új házak fogadtak, a szobákban ott terül el a menyezetes ágy, a konyhában ott sűrög-forog a ház asszonya, csupa örömteli arc virít a gyászos vész után. Távobabb a falu alján, ahol a szélvész a tüzet tovább sodorta, lángoktól letarolt kertekben új kerítés díszleg, a leégett szalmakazalok katonás sorrendben üdvözlök a gazdát. És bennem önkénytelenül feltorkollik a kérdés, mi történt? Az egyszerű válasz, amelyet a község déryk jegyzője, Aeschler Árpád ad, a következő:

— Az emberszeretet és az emberi kéz három nap alatt csodát teremtett. És ez a derék ember megnyugodó tekintettel szemléli a falu népét, aki rajongó szeretettel csüng rajta, akinek egy szavára a vész siralmas képe ismét a boldogság derült arcúját öltötte magára. De a riporter nem tud

— **A külföldnek sem tetszik a román vámemelése.** Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse írja, hogy a romániai beviteli vám emelése az osztrák kereskedelemre megdöbbentően hatott. A vámemelése különösen a szövőipart érinti súlyosan, mert ennek egyik legfontosabb fogyasztója Románia. Azonban a vámemelése a fém- és gépiparban is meglehetősen érezteti hatását. Ipari és kereskedelmi körökben azt hiszik, hogy Románia a vámoknak ilyen nagy emelésével a küszöbön álló kereskedelmi szerződés tárgyalásaira kompenzációt akar magának biztosítani.

— **Csaló bankigazgató.** Budapestről jelentik: A Nemzeti Bank feljelentésére csekkcsalás miatt letartóztatták Porgesz Izsót, a Kereskedelmi Rézvénytársaság igazgatóját. Porgesz ellen magánosok részéről is több feljelentés érkezett.

— **A nagyromániai Rendőrvédő és Fajkutyaegyesület f. hó 18-iki kezdettel ingyenes idomító tanfolyamot nyit.** Jelentkezni lehet az egyesület helyiségében (I. Lonovits-utca 7). „Arany Ökör” szálloda, csütörtök 8-án és 15-én este 8-9 óra között. Tagok okvetlenül jelenjenek meg.

— **Elsülyedt hajó.** Bukarestből jelentik: Konstanca közelében a Keschut nevű török gőzös hajótörést szenvedett és értékes rakományával együtt elsülyedt. Öt matróz a tengerben lelta a halálát.

— **Radics csapdát állít Pacicsnak.** Belgrádból jelentik: A király kihallgatáson fogadta Pacicsot, utána pedig Radicsot. Radics a kihallgatás után kijelentette, hogy igyekszik Pacicssal megegyezést kötni és hajlandó vele együttműködni, ha az beleegyezik, hogy a parlament április 15-én összeüljön és a fiára vonatkozó interpellációkat tárgyalja. Sokan Radics nyilatkozatában csak csapdát látnak és nem tartják valószínűnek, hogy Pacics néhány nap előtti álláspontját megváltoztatja.

— **Menjünk ma este a Lloyd-Tavernába,** ahol a fényes műsoron nagyszerűen lehet mulatni.

ennyivel megelégedni és a jegyző, a szerény munkása a köznek, lassan beszédbe fog:

— Ugy éreztük, én is meg a községi elöljáróság is, hogy a falu bármelyik polgárát érthette volna ez a baleset, úgy éreztük, hogy az egész falu a lángok martaléka lehetett volna és husvétii szent és magasztos ünnepén Nagyjécsa siralomházzá változik. Az Isten és emberszeretet nevében kíséreltem meg egy újjáépítő akciót kezdeményezni a községi elöljárósággal. És a szavam nem volt a pusztába kiáltott szó. Három nap és három éjjel dolgoztak a vályogosok, három nap és három éjjel farragtak az ácsok, hordták a szekerek az elégett takarmányt és most három nap múlva minden fel van építve, minden össze van hordva. A gazda mint egy gonosz álmodt el a szeméből a husvétii tüzet, mert az emberek még szeretik egymást, mert az emberekben még van szív és úgy érezték, hogy a közös bánatból örömet kell fenni és nem táncolni a más bánatának, elkeseredésének a mezején. Három napig — még a szent husvétii ünnepek alatt is — folyt a munka, a szívek megbékéltek és az Isten is megbékelt, mert szeretettel tekint a nagyjécsaiakra.

Egymás mellett három ujonnan épített ház húzódik meg, hátrább a szérűskertek tele gabonával és körülöttük vidám emberek tanyáznak. Kétmillió leit adtak össze a nagyjécsaiak. Tegnap gyönyörű április mosolygott le erre a községre és úgy érezték, hogy a kéklő csókot dob a jécsaiak felé, mert az Isten megbékélt velük és gyönyörködött bennük.

Grósz Dezső.

— **A pesti feltámadási kaland.** Budapestről jelentik: Megirtuk, hogy néhány kalandvágyó fiatalember feltámadás ünnepére betörést tervezett idegen területre. A vizsgálat megállapította, hogy a terv olyan kezdetleges volt, hogy még maguk sem tudták, hová akarnak tulajdonképpen betörni. A puccs szereplői állástalan kereskedősegédek, diákok, kétségbeesett egzisztenciák, akiknek a megélhetésre sem volt pénzük, nemhogy feyvert tudtak volna szerezni. A hat legidősebbet közülük, akik vezető szerepet játszottak, letartóztatták.

— **A gyárvárosi „PATRIA” és „GRAND” kávéházak szombaton április 10-én 9 órai kezdettel nagy táncestélyt rendeznek az 5-ik vadászrezd zenekara közreműködésével. Belépti díj nincs. reggelig nyitva.**

— **Meghalt, mert nem tudott álláshoz jutni.** Bagovics Károly, mint segéd működött a Grünhut és Spitzer-féle bórkereskedésben, amely december elején leégett. Bagovics a tűz következtében elvesztette állását és azóta sem tudott keresethez jutni. Emiatt annyira elkeseredett, hogy ujkisodai lakásán felakasztotta magát. Halálát özvegye és három kiskorú árvája siratja.

— **Miért hozták be Amerikában a szesztilalmat?** Azért mert ott nem tudják, hogy Temesvárot Horga Pálnál a Gyárvárosban a Potyka-utca 1 szám alatt tiszta, izletes fehér és vörös bort lehet kapni literenként 16 leitől 20 leiig.

— **Palais de danse.** Szencziócs új műsor. Szíves pártfogást kér. We nd t.

— **Marica grófnő — film.** Tegnap tartotta a belvárosi mozi Lehar operettjének a Marica grófnőnek sajtóbejelentését. A filmrendező az eredeti szöveg nyomán halad és a mesét életlenül vitte a filmre. Az új film a maga nemében mestermű és ami élvezetessé teszi a Marica grófnőt, az abban rejlik, hogy a filmhez az eredeti Leharzene szolgál kísérettül. A film Temesvárott hatalmas sikert aratott, igazolja ezt az érdeklődés is, amely a község részéről megnyilvánul.

Erdélyi színész vendégszereplése Pesten. Budapestről jelentik: Szentgyörgyi István, a legkiválóbb jelenleg élő magyar színész, aki életének hátralévő részét Erdélyben akarja leélni, jelenleg Budapesten tartózkodik. Tegnap lépett fel a Cigány cimszereplésben, melyben óriási sikere volt. Szentgyörgyi István ma este bucsuzik végképpen a budapesti közönségtől a Vén bakancsos és fia, a huszár népszimű cimszereplésben.

— **A rendőrségi kézbesítő tragikus halála.** Az újvári csendőrség értesítette a temesvári rendőrséget, hogy Újvár közelében a Begából egy felismerhetetlen férfit fogtak ki. A hullám ruhájának zsebében talált iratokból megállapították, hogy a holttest Kuruczki Ilés volt rendőrségi kézbesítő, aki körülbelül hat hét előtt Temesvárról a Begába ugrott.

— **Évek óta a legjobban keresett és legnépszerűbb fogapolószert a FARMODONT fogkrém és szájvíz. Kívánatra mintát és reklámanyagot ingyen és bérmentve szállít a »Farmacon« gyógyáranykereskedés és laboratórium, Timisoara.**

— **A temesvári mentők munkában.** Mentőink márciusban is önfeláldozóan teljesítették hivatásukat, mint azt az alábbi statisztika is igazolja. Első segélyt nyújtottak nyolcvannégy esetben, sérüléseknél segélyt adtak 57 esetben, más alkalmakkor igénybe lettek véve százharmincöt esetben.

— **Amundsen ma indul el.** Mint Rómából jelentik: A m u n d s e n e k Norge nevű léghajója csütörtökön indul utnak. Először az angliai Gullhambba repül, onnan pedig Kingsbayba, az expedíciót tulajdonképpen kiindulási helyére. Amundsen odáig hajón teszi meg az utat.

— **Rendőrségi hír.** Nutescu Konstantin rendőrfelügyelőt, akit a múlt hónapban Karánsebesre helyezték, ismét visszahelyezték Temesvárra.

— **Ágytöltőtisztítás Guthjárnál.** Gyárváros, Bányai-utca 18. Telefon 10-68.

— **Eltemették az autokatasztrófa áldozatait.** Kolozsvárról jelentik: A szombati autóbaleset harmadik áldozata Seidler János tegnap a közpórházban meghalt. A baleset másik két áldozatát, a soffört és a kaulauzót nagy részvét mellett tegnap temették el.

— **Megjelent a Képes Ujság.** Izléses állításban, gazdagon illusztrálva, érdekes és változatos szöveg tartalommal jelent meg első száma a Képes Ujságnak, amely dicséretes feladatát azt tűzte ki, hogy a drága és nehezen hozzáférhető külföldi illusztrált lapok helyettesítésére Erdélyben csinál magyar nyelvű képes ujságot. A Képes Ujság első száma biztató ígéret, színes és változatos rovatai, az értékes és érdekes novellák, az aktuális fényképfelvételek kedves gyermekcsoport, stb., stb. mind, mind azt bizonyítják, hogy Bruckner Lajos, a felelős szerkesztő és kiadó, az erdélyi ujságíró-társadalom egyik legrégibb tagja, helyesen oldotta meg nehéz feladatát. A 36 oldal terjedelemben megjelent revü amelynek izléses előállítása Ingusz J. aradi műnyomda dicsőrete.

— **A mentőotthon felépítéséhez** a Szerb Takarékpénztár 10 000 leit adományozott, mely nemes adományért a társulat vezetősége ez uton is mond hálás köszönetet.

— **Egy óra, egy bot és egy zseblámpa.** Muresanu Tibor Coronini-tér 13. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy távolléte alatt ismeretlen tettes besurrant lakásába és onnan egy asztali órát, egy botot és egy villamos lámpát vitt el. A kár kétezer lei.

BLONDEL

képekeretelési vállalat

Eladás nagyban és kicsinyben. Jutányos árak.

Belváros, Lonovits-utca 1
Püspöki palota. 488

Művészet

— Magyar művészek külföldi sikere. Budapestről jelentik: A belga kormány a Szinnyey-Merse Társaságot, amely mostanában Londonban rendezett nagyszerű tárlatot, meghívta, hogy Büsszelben reprezentatív kiállítást rendezzen az ottani múzeumban. A kiállítást májusban nyitják meg.

— Zala Béla a legkiválóbb előadóművész. Ady Endre, Babits, Verharen, Rilke verseiből recital április havi estélyén, ahol távoli perspektívák és messzi horizontok kupolája mögül a Nyugat szépségének varázsa bűvölgözik elő a halhatatlan poéta-üstökösök verseinek káprázatos ragyogásában, akikhez hozzásimulva, akikkel együtt ivel Zala Béla előadóművészele is, de ebben a szépséges zuhatagban ezrek lelke is felüdül, megmamorosodik, akik — mint eddig — ez alkalommal is zsufozásig fogják megtölteni a színház nézőtereit. Jegyek előjegyezhetők Lóbl könyvkereskedésében.

* Az ördög sem csunya mármióta „Margit” krémet használ, mely üdit, szépít, fiatalít. Kapható Minerva gyógyszerár. Belváros.

Friss dunai és
eleven halak
mindig kaphatók saját halászatból. Rendeléseket elfogad
Czárán János
halászmester, Preyer-utca 11.

Elaçunk

hosszu részletre a gyárvárosi homokszedők mellett

olcsó házhelyeket

Fatelepünk tégl- és cserépraktárunk a helyszínen. Építészeti irodánk részletre főlépíti. Tervek, költségvetések és kézi téglaprés ingyen áll rendelkezésre **Kardos-telep intézőségénél** Belváros, Str. Primária (Városház-utca) 16 sz.

Ujdonság!

Gyárvárosi mozi

Ujdonság!

Ma csütörtökön, 1926 április hó 8-án

Egy tisztességes nő bukása

című film helyett bemutatásra kerül

A tavernák szüze

Megrendítő dráma 9 felvonásban.

Főszerepekben: Alla Nazimova és Milton Sills.

Először Erdélyben és Bánátban.

Van már Önnek

„Knock-out” tüzoltókészüléke?

Kapható

Technica Metalurgica

Timisoara, III. Piata Plevnei (Dózsa-tér) 2
Telefon 704.

Laparusitók

magas jutalékkal felvétetnek a Déli Hírlap kiadóhivatalában, TIMIŞOARA-BELVÁROS, Szentgyörgy-tér 4

a legjobb arcápoló szer.
Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógyszerárban

Timișoara-Fabrica, F6-utca 33-35

Schiel Testvérek
Temesvár-Józsefváros

Strada I. C. Bratianu (Uri-utca) 2

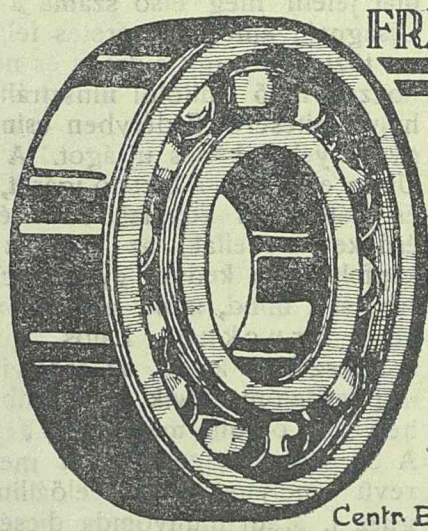
Vezérképvisellete

a budapesti GANZ ÉS TSA, DANUBIUS - gyártmányainak, körfürészlokomobilok, benzín- és nyersolajmotorok, sima őr- és diagonális-hengerszékek, vízturbinák, keményanyagaprító- és téglagyári berendezések, rotációsszivattyúk stb.

Telefon:
19-65Sürgöny:
Schiels
Timisoara

Saját gyártmányu

malomgépek magasörlésre, félmagasörlésre és simaörlésre. Darálómalmok, ártisztítógépek, Silo- és gabonarakartári berendezések, textiltégek, mindennemű transmissziók a német-norma Lysken szerint és mindennemű öntvények 10.000 kg. súlyig

FRANZ PESCHIL

Első speciál
üzem mindennemű
golyóscsapágyjavításokra.
50% ÁRMEGTAKARÍTÁS.

Succ. TIMIŞOARA,
IV. Str. Gh. Pop de Băseşti
(Eötvös utca) Nr. 9

Centr. Bucureşti Str. Gen. Berthelot Nr. 25.

Brassó (Braşov)

Str. Fantaniei (Kut-utca) 50/a

Cluj

Str. Regina Maria 16

Bucureşti

Str. Brezojanu 7

Még csak április 15-ig tart a végkiárusítás **BARON**-nál

Sok pénzt takarít meg, ha őszi és téli szükségletét a még meglévő raktáromról szerzi be.

Eladásra kerülnek férfi- és nőiszövetek, selymek, peluchek, bársonyok, flanellek stb.